

18. 1. 2007

ID: 45602

Neoprávněný zásah do práva na ochranu osobnosti

Každé zveřejnění nepravdivého údaje nemusí automaticky znamenat neoprávněný zásah do osobnostních práv. K takovému zásahu dochází pouze tehdy, jestliže mezi zásahem a porušením osobnostní sféry existuje příčinná souvislost a jestliže tento zásah v konkrétním případě přesáhl určitou přípustnou intenzitu takovou mírou, kterou již v demokratické společnosti nelze tolerovat. V případě periodického tisku nemusí každé zjednodušení (či zkreslení) bez dalšího nutně vést k zásahu do osobnostních práv dotčených osob.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 30 Cdo 2796/2005, ze dne 31.8.2006)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobce Mgr. M. J., zastoupeného advokátem, proti žalované obchodní společnosti R - P., spol. s r.o., o ochranu osobnosti, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 37 C 129/2000, o dovolání žalobce proti rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 30. června 2005, č.j. 1 Co 359/2004-171, tak, že dovolání žalobce zamítl.

Z odůvodnění :

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 16. června 2004, č.j. 37 C 129/2000-113, uložil výrokem I. žalované do patnácti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí doručit žalobci dopis obsahující omluvu v tomto znění: „Vážený pane Mgr. M. J., v týdeníku R. v č. 39 ročník 2000, jsme uveřejnili článek „Všichni premiéroví gangsteři“, z něhož vyplynulo, že jste gangster a že Váš trestní rejstřík obsahuje to, že jste byl v N. Y. odsouzen za spoluúčast pašování kokainu, o šest let později šel do vězení za falšování 12 milionové směnky.“ Jak bylo v průběhu soudního řízení prokázáno, nejsou tyto údaje pravdivé a jejich uveřejněním jsme hrubě zasáhli do Vašich osobnostních práv, a proto se Vám tímto omlouváme.

V týdeníku R. č. 40, ročník 2000 jsme uveřejnili článek „Mario z hotelu Marriot“, z něhož vyplynulo, že jste padělal dlužní úpisy, které jste navrhoval použít na praní peněz z obchodu s drogami, dále že jste byl v každém případě potrestán, stejně jako za pašování kokainu o šest let dříve. Rovněž tyto údaje, které jsme uveřejnili, nejsou pravdivé a jejich uveřejněním jsme hrubě zasáhli do Vašich osobnostních práv, a proto se Vám tímto omlouváme.

V týdeníku R. č. 42, ročník 2000, jsme uveřejnili článek „Pět mužů z Bagdádu“, v němž jsme uvedli, že J. už byl jednou vyšetřován v záležitosti úzce související s pokusem o ilegální export zbraní zhruba za 1 miliardu dolarů do I., nemluvě o tom, že byl dvakrát odsouzen. V roce 1982 za účast na pašování 13ti liber kokainu a o šest let později za falšování směnek v ceně 12 miliónů dolarů. Také tyto údaje nejsou pravdivé, a proto se Vám za jejich uveřejnění v časopise R. omlouváme. R-P., spol. s r.o., K. 10, P. 1.“

Výrokem II. uznal žalovanou povinnou zaplatit žalobci částku 150.000,- Kč jako náhradu nemajetkové újmy. Výroky III. a IV. rozhodl o náhradě nákladů řízení a náhradě nákladů státu.

Soud prvního stupně vyšel ze zjištění, že žalovaná jako vydavatelka týdeníku R. uveřejnila v čísle 39 dne 18.9.2000 článek s názvem „Všichni premiéroví gangsteři“, v čísle 40 dne 25.9.2000 článek s názvem „Když zemřel Al Capone“, v čísle 42 dne 9.10.2000 články s názvem „Pět mužů z Bagdádu“ a Mario z hotelu Marriot“.

Po provedeném dokazování dovedl, že nebylo prokázáno, že by se žalobce v minulosti dopustil činů, které mu články přičítaly a že tvrzení o jeho kriminální minulosti byla zkreslená. Uveřejněné informace tak byly nepravdivé a došlo jimi k zásahu do osobnostních práv žalobce. Tento zásah shledal zvláště závažným především v označení žalobce za gangstera a v jeho spojování s osobou Al Capone. Požadovanou omluvu shledal v této souvislosti jako přiměřenou. Při rozhodování o zadostiučinění v penězích přihlédl k tomu, že se jednalo o několik za sebou vycházejících článků v

periodiku, kterému lidé věřili, že články byly současně přetištěny v krajských novinách v USA a že v důsledku otištění jednoho ze článku došlo k odstoupení od smlouvy, kterou měl žalobce uzavřít se společností V.

O odvolání žalované rozhodl Vrchní soud v Praze rozsudkem ze dne 30. června 2005, č.j. 1 Co 359/2004 - 171, kterým rozsudek soudu prvního stupně zčásti změnil potud, že zamítl žalobu, aby znění žaloby obsahovalo text: „gangster a že Váš trestní rejstřík obsahuje to, že jste byl v N. Y. odsouzen za spoluúčast na pašování kokainu. Jak bylo v průběhu soudního řízení prokázáno, nejsou tyto údaje pravdivé a jejich uveřejněním jsme hrubě zasáhli do Vašich osobnostních práv, a proto se Vám tímto omlouváme.“, „dále, že jste byl v každém případě potrestán, stejně jako za pašování kokainu o šest let dříve. Rovněž tyto údaje, které jsme uveřejnili nejsou pravdivé a jejich uveřejněním jsme hrubě zasáhli do Vašich osobnostních práv, a proto se Vám tímto omlouváme.“, „nemluvě o tom, dvakrát“, „V roce 1982 za účast na pašování 13ti liber kokainu a o šest let později“, „také“, a aby žalovaná zaplatila žalobci 150.000,- Kč.

Ve zbývající části byl rozsudek soudu prvního stupně potvrzen a současně bylo rozhodnuto o náhradě nákladů řízení a náhradě nákladů státu před soudy obou stupňů.

Odvolací soud dospěl částečně k odlišnému skutkovému stavu a v důsledku toho i k odchylnému právnímu posouzení věci. Podle jeho názoru soud prvního stupně při rozhodování dostatečně nepřihlížel k čl. 17 Listiny základních práv a svobod v souvislosti se střetem práva na svobodu projevu a na informace ve vztahu k právu na ochranu osobnosti obsaženému v článku 10 Listiny. Při střetu těchto dvou ústavních práv, jak je tomu v dané věci, je třeba v každém individuálním případě vážit, zda jednomu právu není nedůvodně dáována přednost před druhým. Odvolací soud po doplnění dokazování dovodil oprávněnost zájmu médií, tedy i žalované jako vydavatele týdeníku R., o osobu žalobce, a to jako o osobu veřejného zájmu, kterou se stal v souvislosti s uvažovanou cestou tehdejšího premiéra do USA. Žalovaná tak předmětnými články plnila svoji povinnost informovat veřejnost o všech souvisejících okolnostech tehdy aktuální záležitosti. Při posuzování, zda předmětné informace uveřejněné o žalobci, byly zásahem do jeho osobnostních práv chráněných článkem 10 Listiny a § 11 a násl. občanského zákona (dále jen „o.z.“) dovodil s odkazem na nález Ústavního soudu ze dne 4.4.2005, sp.zn. IV. ÚS 146/04, že označení žalobce za gangstera nelze považovat za neoprávněný zásah do jeho osobnostních práv. Jde sice o označení představující podle názoru odvolacího soudu značnou nadsázku, které není zcela přiměřené a korektní, avšak které v sobě obsahuje hodnotící soud, který nelze prokazovat, jehož prostřednictvím, jak uvádí Ústavní soud, má být působeno na čtenáře a který má podklad ve faktické trestné činnosti žalobce. Rovněž tak za neoprávněný zásah do osobnostních práv žalobce nelze považovat údaje o trestním rejstříku žalobce, jeho potrestání a údaje týkající se jeho odsouzení za spoluúčast na pašování kokainu a za falšování dvanáctimilionové směnky. Odvolací soud s odkazem na nález Ústavního soudu sp.zn. I. ÚS 282/99 dovozuje, že informace publikované běžným tiskem a určené široké veřejnosti, nemusí být zcela přesné, přičemž pro posouzení, zda jde o neoprávněný zásah je podstatné, jestliže uvedené údaje po obsahové stránce vyznívají zásadně shodně a jestliže jsou způsobilé u běžného čtenáře vyvolat shodný dojem. Uvedená tvrzení proto nelze považovat za neoprávněný zásah do osobnostních práv žalobce.

Naproti tomu odvolací soud však za neoprávněný zásah do osobnostních práv žalobce shledal tvrzení z článku „Všichni premiéroví gangsteři“, že žalobce „o šest let později šel do vězení za falšování 12 milionové směnky“, z článku „Mario z hotelu Marriott“, že „padělal dlužní úpisy, které navrhoval použít na praní špinavých peněz“ úzce související s pokusem o ilegální export zbraní zhruba za jednu miliardu dolarů do Iránu“ a rovněž o falšování smének. „Padělání“, „falšování“ cenných papírů je po významové stránce podle názoru odvolacího soudu daleko více odsouzeníhodné než „držení“ cenných papírů, čehož se žalobce prokazatelně dopustil a za což byl také odsouzen, neboť v sobě obsahuje prvek aktivního jednání. Vyznění informace v označených článcích v kontextu s údajem o účelu, pro který bylo padělání peněz určeno, je pro čtenáře objektivně zcela odlišné a překračuje již míru přípustné tolerance v možnosti periodik uvádět ne zcela přesné informace. Uvedená tvrzení tak jsou difamující a s ohledem na jejich závažný obsah by se objektivně dotkla každé fyzické osoby, tedy i žalobce. Odvolací soud tak shodně se soudem prvního stupně ohledně tohoto neoprávněného zásahu dovozuje odpovědnost žalované podle § 13 o.z. a za prostředek obrany proti neoprávněnému zásahu do osobnostních práv žalobce považuje důvodnou omluvu adresovanou žalobci v uvedeném rozsahu. Na rozdíl od soudu prvního stupně však neshledal předpoklady pro přiznání náhrady nemajetkové újmy v penězích podle § 13 odst. 2 o.z., neboť nepovažuje prokázaný neoprávněný zásah do osobnostních práv žalobce za natolik intenzivní, aby snížil jeho čest a důstojnost, popř. jeho vážnost ve společnosti takovým způsobem, že jiný způsob zadostiučinění není způsobilý vyvážit důsledky neoprávněného zásahu.

Rozsudek Vrchního soudu v Praze byl doručen zástupci žalobce dne 2. srpna 2005; právní moci nabyl dne 4. srpna 2005.

Proti rozsudku odvolacího soudu žalobce podal dne 27. září 2005 včasné dovolání, a to do té jeho části, již byl změněn

rozsudek soudu prvního stupně a již byla zamítnuta náhrada nemajetkové újmy ve výši 150.000,- Kč. Přípustnost dovolání odvozuje z ustanovení § 237 odst. 1 písm. a) občanského soudního řádu (dále jen „o.s.ř.“) a odkazuje na dovolací důvod ve smyslu ustanovení § 241a odst. 2 písm. b) o.s.ř., neboť se domnívá, že rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Žalobce souhlasí s aplikací článku 10 a 17 Listiny základních práv a svobod odvolacím soudem, ovšem připomíná, že tyto články jsou použitelné pouze u informací pravdivých, nikoli pokud jde o informace nepravdivé nebo pravdu hrubě zkreslující. Odvolací soud v odůvodnění napadeného rozsudku sám uvádí, že žalovaný neunesl důkazní břemeno ohledně pravdivosti svých tvrzení a že je tedy třeba vycházet z výpovědi žalobce, že byl odsouzen jen za neoznámení trestného činu držení narkotických látek, navíc ve značně uměle vykonstruovaném procesu. Odvolací soud zde podle názoru žalobce nesprávně aplikuje nálezy Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 282/99 ze dne 20.10.1999, který navazuje na nálezy téhož soudu sp. zn. III. ÚS 359/96 ze dne 10.7.1997. Podle Ústavního soudu sice nelze trvat na naprosté přesnosti skutkových tvrzení, neboť je třeba brát v potaz určitá specifika běžného periodického tisku, ovšem to neznamená, že by tento závěr bylo možno aplikovat obecně, zejména pak nikoli v případech, kdy publikovaná zpráva či komentář vybočují z mezí v demokratické společnosti obecně uznávaných pravidel slušnosti. Stejně jako v ostatních případech výjimek z ochrany osobnostních práv, je i v tomto případě třeba poskytnout možnost „zjednodušení“ vykládat zcela restriktivně. Difamující skutková tvrzení nejsou podle názoru žalobce žádným zjednodušením vyvolaným specifiky běžného periodického tisku, ale jsou vedeny úmyslným poškozením cti a důstojnosti žalobce.

Dovolatel dále podrobuje kritice označení žalobce jako osoby veřejné. Podle judikatury Evropského soudu pro lidská práva, hovoří-li tato u osob veřejného zájmu o užší míře ochrany práva na soukromí, potom se toto omezení týká politiků, vlády, policejního sboru apod., tedy osob či orgánů přímo veřejně činných, nikdy však osob, které se s nimi pouze znají či stýkají. Žalobce nikdy nezastával jakoukoli veřejnou funkci či funkci v politické straně. Jeho kontakty byly čistě na bázi obchodní a k výzvě politiků.

Dále dovolatel napadá výklad odvolacího soudu v souvislosti s označením žalobce „gangsterem“. Připouští sice, že slovo gangster může být použito jako nadsázka, či přirovnání, které má provokovat a přitáhnout pozornost. To však nic nemění na skutečnosti že i hodnotící soud se musí zakládat na pravdivé skutečnosti a musí být odpovídající a přiměřený kritizovanému počínání dotčené fyzické osoby (viz rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 19.7.1995, sp. zn. Cdon 24/95). V daném případě použitím slova „gangster“ žalovaná naopak záměrně zdůrazňovala a patřičně zveličovala závažnost trestné činnosti žalobce jako kriminálního živlu, sledovaného národními bezpečnostními agenturami po celém světě. Použití tohoto slova v daném kontextu, navíc při jeho založení na nepravdivých nebo pravdu hrubě zkreslujících údajích, tak vybočuje z mezí v demokratické společnosti obecně uznávaných pravidel slušnosti, a jako takové se ocitá již mimo meze ústavní ochrany. Dále žalobce napadá závěr odvolacího soudu, že za neoprávněný zásah do jeho osobnostních práv nelze považovat údaje o trestním rejstříku žalobce, jeho potrestání a údaje týkající se jeho odsouzení. Žalovaná uveřejnila neověřené informace o již dávno zahlazené kriminální minulosti žalobce, závažnost tehdejších provinění zcela záměrně vystupňovala, přičemž o jakémkoliv korektním hodnotícím úsudku či nadsázce nemůže být ani řeč.

V závěru dovolatel nesouhlasí se zamítnutím požadavku na poskytnutí nemajetkové újmy v penězích. Důvodnost žaloby v této části spatřuje v závažnosti uveřejněných nepravdivých či pravdu hrubě zkreslujících údajů, především ve způsobu, jakým byly tyto údaje prezentovány.

Dovolatel proto navrhuje, aby Nejvyšší soud České republiky rozsudek Vrchního soudu v Praze v napadeném rozsahu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

K podanému dovolání se žalovaná nevyjádřila.

Při posuzování tohoto dovolání dovolací soud vycházel z ustanovení části první Čl. II. bodu 3 (ve spojení s bodem 2) zákona č. [59/2005](#) Sb., jímž byl změněn občanský soudní řád, podle něhož dovolání proti rozhodnutím odvolacího soudu vydaným přede dnem účinnosti tohoto zákona nebo vydaným po řízení provedeném podle dosavadních právních předpisů, se projednají a rozhodnout podle dosavadních právních předpisů, tj. podle občanského soudního řádu (dále opět již jen „o.s.ř.“) ve znění účinném do 31. března 2005.

Dovolací soud uvážil, že dovolání žalobce bylo podáno oprávněnou osobou, řádně zastoupenou advokátem podle ustanovení § 241 odst. 1 o.s.ř., stalo se tak ve lhůtě vymezené ustanovením § 240 odst. 1 o.s.ř. Je charakterizováno obsahovými i formálními znaky požadovanými ustanovením § 241a odst. 1 o.s.ř. a je přípustné podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. a) o.s.ř.

Dovolací soud poté uvedený rozsudek Vrchního soudu v Praze přezkoumal v uvedených výrocích ve věci samé v

souladu s ustanovením § 242 odst. 1 až 3 o.s.ř. a dospěl k závěru, že toto dovolání není důvodné.

Z ustanovení § 242 o.s.ř. vyplývá, že právní úprava institutu dovolání obecně vychází ze zásady vázanosti dovolacího soudu rozsahem dovolacího návrhu. Dovolací soud je přitom vázán nejen rozsahem dovolacího návrhu, ale i uplatněným dovolacím důvodem. Současně je však v případech, je-li dovolání přípustné, povinen přihlídnout i k vadám uvedeným v ustanovení § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3 o.s.ř., jakož i k jiným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Tyto vady však z obsahu spisu seznány nebyly.

Pokud předmětné dovolání vychází z dovolacího důvodu podle § 241a odst. 2 písm. b) o.s.ř., pak toto ustanovení dopadá na případy, kdy dovoláním napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci, t.j. je poznamenáno nesprávným právním posouzením. Jde o omyl soudu při aplikaci práva na zjištěný skutkový stav, kdy soud buď použije jiný právní předpis, než který měl správně použít, nebo jestliže sice aplikuje správný právní předpis, avšak nesprávně jej vyloží. Nesprávné právní posouzení věci může být způsobitelným dovolacím důvodem jen tehdy, bylo-li rozhodující pro výrok rozhodnutí odvolacího soudu.

Soudy obou stupňů podanou žalobu posuzovaly podle ustanovení § 13 o.z., podle něhož má fyzická osoba právo se zejména domáhat, aby bylo upuštěno od neoprávněného zásahu do práva na ochranu její osobnosti, aby byly odstraněny následky těchto zásahů, a aby bylo dáno přiměřené zadostiučinění (odst. 1 tohoto ustanovení), resp. nejevilo-li by se takovéto zadostiučinění postačujícím, zejména proto, že byla ve značné míře snížena důstojnost fyzické osoby nebo její vážnost ve společnosti, má fyzická osoba též právo na náhradu nemajetkové újmy v penězích (odst. 2).

Podle ustanovení § 11 o.z. má fyzická osoba právo na ochranu své osobnosti, zejména života a zdraví, občanské cti a lidské důstojnosti, jakož i soukromí, svého jména a projevů osobní povahy. Již zmíněné ustanovení § 13 téhož zákona fyzické osobě, pokud byla dotčena v osobnostní sféře, mimo jiné umožňuje požadovat z tohoto důvodu odpovídající zadostiučinění (a to ať morální nebo případně i majetkové). Občanský zákoník právo na ochranu osobnosti fyzické osoby upravuje jako jednotné právo, jehož obsahem je v občanskoprávní oblasti zabezpečit respektování osobnosti fyzické osoby a její všestranný svobodný rozvoj. Jde o zásadní rozvedení a konkretizaci článků 7, 8, 10, 11, 13 a 14 Listiny základních práv a svobod. V rámci jednotného práva na ochranu osobnosti existující dílčí práva zabezpečují občanskoprávní ochranu jednotlivých hodnot (stránek) osobnosti fyzické osoby jako neoddělitelných součástí celkové fyzické a psychicko - morální integrity osobnosti.

Pokud nemajetková újma vzniklá na osobnosti fyzické osoby může být zmírněna některou z forem morálního zadostiučinění ve smyslu ustanovení § 13 o.z., je třeba zvolit takovou jeho formu, která je podle okolností každého konkrétního případu přiměřená a postačující k relativní sanaci nemajetkové újmy vzniklé neoprávněným zásahem, a která tak současně bude i účinná (obdobně např. srovnej Karel Knap, Jiří Švestka a kol.: Ochrana osobnosti podle občanského práva, Linde Praha, a.s. 2004, str. 163 a 180 násl.).

Soud při úvaze o přiměřenosti požadované satisfakce musí především vyjít jak z celkové povahy, tak i z jednotlivých okolností konkrétního případu (musí přihlídnout např. k intenzitě, povaze a způsobu neoprávněného zásahu, k charakteru a rozsahu zasažené hodnoty osobnosti, k trvání i šíři vzniklé nemajetkové újmy apod.).

Dovolací soud má zato, že odvolací soud náležitě a pro danou věc přiléhavě aplikoval výše uvedená ustanovení o.z., kdy vážil, zda předmětná sdělení obsahovala tvrzení, která by se dotýkala cti, důstojnosti, resp. vážnosti žalobce tou měrou, že by to odůvodňovalo prisouzení některého ze satisfakčních prostředků. To předpokládalo v první řadě porovnání obsahu uveřejněného sdělení s možnou složkou osobnosti fyzické osoby, jež má být takovým sdělením dotčena.

V souzené věci odvolací soud – jak již bylo vedeno – mimo jiné dovodil s odkazem na náleze Ústavního soudu IV. ÚS 146/04 ze dne 4. 4. 2005, že označení žalobce za gangstera nelze považovat v daném případě za neoprávněný zásah do jeho osobnostních práv, které je sice značnou nadsázkou, která není zcela přiměřená a korektní, avšak která v sobě obsahuje hodnotící soud, který nelze prokazovat, jehož prostřednictvím však má být působeno na čtenáře a který má podklad ve faktické trestné činnosti žalobce. Za neoprávněný zásah do osobnostních práv žalobce nepovažoval i údaje o trestním rejstříku žalobce, jeho potrestání a údaje týkající se jeho odsouzení za spoluúčast na pašování kokainu a za falšování dvanáctimilionové směnky. Dovodil zde, že informace publikované běžným tiskem a určené široké veřejnosti, nemusí být zcela přesné, přičemž pro posouzení, zda jde o neoprávněný zásah, je podstatné, jestliže uvedené údaje po obsahové stránce vyznívají zásadně shodně a jestliže jsou způsobitelné u běžného čtenáře vyvolat shodný dojem. Dovolací soud se v tomto případě zejména ztotožňuje s úvahou odvolacího soudu, že nelze pominout možnost určitého zjednodušení informací podávaných sdělovacími prostředky.

Právo a svoboda jsou obsahově omezeny právy jiných, ať již tato práva plynou jako ústavně zaručená z ústavního pořádku republiky či z jiných zábran daných zákonem chránících celospolečenské zájmy či hodnoty. Právo vyjadřovat názory však mohou zbavit právní ochrany nejen obsahová omezení, ale i forma, již se názory navenek vyjadřují. Vybočí-li tak publikovaný názor z mezí obecně uznávaných pravidel slušnosti v demokratické společnosti, ztrácí tím charakter korektního úsudku (zprávy, komentáře) a jako takový se zpravidla ocitá již mimo meze právní ochrany (obdobně srovnej nálezn sp. zn. III. ÚS 359/96, Ústavní soud ČR: Sbírka nálezů a usnesení, sv. 8, C.H. Beck, 1998, str. 367). Právo podle čl. 17 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) je zásadně rovno základnímu právu podle čl. 10 Listiny (srovnej nálezn sp. zn. II. ÚS 357/96, Ústavní soud ČR: Sbírka nálezů a usnesení, sv. 9, C.H. Beck, 1998, str. 355), přičemž je třeba dbát na to, aby s přihlédnutím k okolnostem každého případu jednomu z těchto práv nebyla bezdůvodně dána přednost před právem druhým (obdobně srovnej nálezn sp. zn. IV. ÚS 154/96, Ústavní soud ČR: Sbírka nálezů a usnesení, sv. 10, C.H. Beck, 1998, str. 113).

V konkrétním případě je proto vždy nezbytné zkoumat míru (intenzitu) tvrzeného porušení základního práva na ochranu osobnosti (osobní cti a dobré pověsti), a to právě v kontextu se svobodou projevu a s právem na informace a se zřetelem na požadavek proporcionality uplatňování těchto práv (a jejich ochrany). Zároveň je nutné, aby příslušný zásah bezprostředně souvisel s porušením chráněného základního práva, tj. aby zde existovala příčinná souvislost mezi nimi. Takto je nutno interpretovat i právní názor (srovnej rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 19. 7. 1995, Cdon 24/95), podle něhož "samo uveřejnění nepravdivého údaje, dotýkajícího se osobnosti fyzické osoby, zakládá zpravidla neoprávněný zásah do práva na ochranu její osobnosti." To v kontextu těchto úvah znamená, že k zásahu do práva na ochranu osobnosti sice zásadně může dojít i objektivně, tedy s vyloučením zavinění narušitele práva, nicméně každé zveřejnění nepravdivého údaje nemusí automaticky znamenat neoprávněný zásah do osobnostních práv. K takovému zásahu dochází pouze tehdy, jestliže mezi zásahem a porušením osobnostní sféry existuje příčinná souvislost a jestliže tento zásah

v konkrétním případě přesáhl určitou přípustnou intenzitu takovou mírou, kterou již v demokratické společnosti nelze tolerovat.

Zde je nutno respektovat určitá specifika běžného periodického tisku, určeného pro informování nejširší veřejnosti (na rozdíl např. od publikací odborných), který se

v konkrétních případech musí (především s ohledem na rozsah jednotlivých příspěvků a čtenářský zájem) uchýlovat k jistým zjednodušením. Nelze přitom bez dalšího tvrdit, že každé zjednodušení (či zkrácení) musí nutně vést k zásahu do osobnostních práv dotčených osob. V tomto případě nelze trvat na naprosté přesnosti skutkových tvrzení a klást tím ve svých důsledcích na novináře nesplnitelné nároky. Významné však je, aby celkové vyznění podávané informace odpovídalo pravdě (obdobně srovnej nálezn Ústavního soudu ČR sp.zn. I. ÚS 156/99).

Z dovoláním napadeného rozhodnutí vyplývá, že odvolací soud při svém rozhodování z uvedených zásad přiměřeně vycházel, pokud na základě učiněných skutkových zjištění dospěl k odůvodněnému závěru, že dotčená skutková tvrzení není možno považovat za způsobila dotknout se žalobcovy cti a důstojnosti, resp. pokud tato osobnostní sféra žalobce byla dotčena výroky, za něž bylo žalované uloženo se žalobci omluvit, neodůvodňovala tato skutečnost přisouzení relativní satisfakce podle ustanovení § 13 odst. 2 o.z. Tento svůj závěr též přesvědčivě zdůvodnil. Nelze přitom přehlédnout, že jak morální zadostiučinění ve smyslu ustanovení § 13 odst. 1 o.z., tak i zadostiučinění v penězích ve smyslu ustanovení § 13 odst. 2 o.z. sledují stejný cíl, tj. přiměřeně s ohledem na všechny okolnosti konkrétního případu optimálně, a tím účinně vyvážit a zmírnit nepříznivý následek neoprávněného zásahu, tj. nemajetkovou újmu vzniklou na osobnosti fyzické osoby.

K námitce dovolatele, že za osoby veřejného zájmu, u nichž se předpokládá užší míra ochrany práva na soukromí, se považují pouze politici, vláda, policejní sbor apod., tedy osoby či orgány přímo veřejně činné, lze poukázat na již naznačenou skutečnost významu tisku pro informovanost veřejnosti o věcech obecného zájmu. Do této oblasti nepochybně mohou spadat např. i obchodní i jiné kontakty osob, které se nominálně neřadí mezi politiky, s osobami, které se v politice oficiálně angažují.

V souzeném případě tak odvolací soud s přihlédnutím k dané právní úpravě, náležitě přihlédl k okolnostem daného případu. Z hlediska výtek uplatněných žalobcem v dovolání, je proto třeba napadené výroky považovat za správné (§ 243b odst. 2 o.s.ř.). Proto Nejvyšší soud České republiky dovolání žalobce jako nedůvodné zamítl (§ 243b odst. 2 věta před středníkem o.s.ř.).

Další články:

- [Promlčení, insolvence](#)
- [Nepřiměřená délka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výše výživného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výživné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Započtení pohledávek \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Ušlý zisk](#)
- [Škoda vzniklá provozní činností](#)
- [Styk dítěte s osobou společensky blízkou](#)
- [Spotřebitel](#)
- [Náležitě odůvodnění jako procesní záruka \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odměna advokáta \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)